

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dany Slavíkové a soudců JUDr. Tomáše Vejnara a Mgr. Adély Kaftanové ve věci

žalobce: **Jaromír H.**, narozený dne xxxxx,
bytem xxxxx, xxxxx
zastoupeného advokátem JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D.
sídlem Karlovo náměstí 28, 12000 Praha 2

proti

žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**
Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o náhradu nemajetkové újmy, o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 1. 3. 2018, č. j. 19 C 198/2017-66,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výrocích o věci samé (I., II.) **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 12 000 Kč spolu s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,05 % ročně od 28. 7. 2017 do zaplacení, ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak **se potvrzuje**.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 25 475 Kč k rukám JUDr. Tomáše Těmína, Ph.D., advokáta, do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.

Odůvodnění:

1. Odvoláním napadeným rozsudkem soud I. stupně výrokem I. konstatoval, že v řízení, vedeném u Okresního soudu v Jičíně pod sp. zn. 10 C 91/2009 bylo porušeno právo žalobce na projednání a rozhodnutí věci v přiměřené době. Výrokem II. zamítl žalobu, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci částku 87 500 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,05 % ročně od 28. 7. 2017 do zaplacení. Výrokem III. uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 16 889 Kč k rukám právní zástupce žalobce.
2. Uvedeným způsobem soud I. stupně rozhodl o nároku žalobce na zaplacení žalované částky jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež mu měla být způsobena nesprávným úředním postupem, konkrétně nepřiměřenou délkou řízení, vedeného u Okresního soudu v Jičíně pod sp. zn. 10 C 91/2009.
3. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce předběžně uplatnil u žalované dne 27. 1. 2017 svůj nárok s negativním výsledkem, obsaženým ve stanovisku z 19. 9. 2017.
4. Ve skutkové rovině soud I. stupně vyšel ze zjištění, která jsou obsahem spisu, vedeného u Okresního soudu v Jičíně, sp. zn. 10 C 91/2009, jež podrobně popsal v odůvodnění svého rozhodnutí na straně 3 a 4; na uvedená zjištění lze pro stručnost odkázat.
5. Právně věc posoudil podle ustanovení § 1, § 5, §13, §14, §15, §31a a §32 zák. č. 82/98 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále jen zákon, když se zabýval tím, zda byly naplněny kumulativně tři základní předpoklady pro náhradu nemajetkové újmy v penězích. Uvedl, že celková délka řízení je ohraničena podáním žaloby dne 1. 12. 2009 a posledním rozhodnutím o nákladech státu dne 22. 2. 2017, fakticky však délku řízení posuzoval tak, jak byla žalobcem vymezena, tj. od 1. 12. 2009 do 19. 10. 2016, což představuje období šesti let a 10 měsíců. V řízení shledal dílčí průtahy, a to v období od podaného vyjádření žalobce 25. 2. 2011 do 21. 7. 2011, kdy byla podána zpráva Městského úřadu v Hořicích, následně vyžádány výpisy z katastru nemovitostí a dále v období od 13. 5. 2013, kdy byla dodána fotodokumentace od Policie ČR, do 25. 11. 2013, kdy bylo nařízeno ústní jednání. Ve věci rozhodoval 2x soud I. stupně a 2x soud odvolací meritorně, opakovaně bylo rozhodováno o procesních otázkách (o osvobození od soudních poplatků k žádostem účastníků, o ustanovení zástupce, o znalečném, o svědečném). Význam předmětu řízení (nárok žalobce na náhradu škody za zničený kompost ve výši 20 000 Kč) označil za nízký z důvodu opakované a vleklé averze mezi účastníky a jejich vleklými soudními spory s tím, že se jednalo o jeden z mnoha vyvolaných konfliktů mezi účastníky sporu. Řízení bylo komplikováno především tím, že žalovaný měl dotčený pozemek pronajatý od třetí osoby, dokazování bylo provedeno listinnými důkazy, zejména výslechy svědků a věc byla komplikována i skutečností, že v době rozhodování soudu kompost fakticky neexistoval, což vedlo k nutnosti vypracování znaleckého posudku. Kompost přitom žalobce sám používal, případně jej věnoval známým.
6. Celkově soud I. stupně uzavřel, že v řízení byly shledány jednotlivé dílčí méně trvající dva průtahy v délce 5 a 6 měsíců, když v dalším byly jednotlivé úkony soudu prováděny bezprůtahově, řízení, tak nebylo neadekvátně dlouhé z pohledu jeho právní a skutkové složitosti a množství rozhodování o procesních návrzích účastníků. Za adekvátní formu odškodnění považoval soud I. stupně konstataci porušení práva s tím, že intenzita tvrzených zásahů a délka daného řízení nedosahuje míry finančního odškodnění. Nad rámec uvedeného shledal důvodnou námitku promlčení, vznesenou žalovanou ke vztahu k žalobnímu nároku ve výši 30 635 Kč, která nebyla předběžně u žalované uplatněna a stala se toliko součástí žalobního nároku.

7. Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení odůvodnil ust. § 142 odst. 3 o. s. ř. s tím, že rozhodnutí o formě a výši plnění záviselo na úvaze soudu. Procesně úspěšnému žalobce byl přiznán nárok na náhradu nákladů řízení, jež jsou představovány náklady právního zastoupené advokátem za 4 úkony právní pomoci a dále cestovné za cestu z Hořic do Prahy a zpět.
8. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání, ve kterém nesouhlasil se soudem I. stupně zvolenou formou odškodnění. Zjištěné průtahy není možné označit za méně trvající, neboť z období 82 měsíců trvání řízení docházelo k průtahům minimálně po dobu 11 měsíců, tedy asi ve 14%. Odvolatel nesouhlasil se způsobem posouzení významu řízení pro jeho osobu; pouhá existence více rozporů mezi stejným žalobcem a žalovaným nemůže svědčit o významu sporu pro kteroukoli ze stran. Žalobce byl v namítaném řízení osvobozen od soudních poplatků pro nemajetnost a byl mu ustanoven právní zástupce a částku 20 000 Kč tak ve vztahu k jeho osobě nelze označit za nízkou. K tíži žalobce bylo přičteno to, že ve věci rozhodovaly několikrát soudy dvou stupňů, soud I. stupně však opomněl, že odvolací soud opakovaně rušil rozhodnutí soudu nižší instance pro procesní pochybení. V daném případě se nejednalo o věc skutkově a právně složitou, a pokud by byl již na počátku řízení vypracován znalecký posudek, řízení by to výrazně zkrátilo. Na základě uvedeného navrhl, aby rozsudek soudu I. stupně byl změněn tak, že mu bude přiznáno finanční odškodnění v žalované výši.
9. Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.
10. Odvolací soud přezkoumal podle ust. § 212 a 212a o.s.ř. v napadeném rozsahu rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a došel k závěru, že odvolání je důvodné.
11. Skutkový stav, jak byl soudem I. stupně zjištěn, odpovídá výsledkům provedeního dokazování a představuje dostatečný podklad pro rozhodnutí ve věci. Soud I. stupně při úvaze o existenci tvrzeného odpovědnostního vztahu v obecné rovině respektoval zásady, vyjádřené ohledně základních otázek, souvisejících s takovým typem odpovědnosti státu ve stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13.4.2011 sp. zn. Cpjn 206/2010 (dále jen „Stanovisko“). Zmíněné Stanovisko pak reflektuje obsáhlou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, týkající se článku 6 odst. 1 a článku 1 Úmluvy. Zásad zmíněného Stanoviska a navazující judikatury Nejvyššího soudu se pak přidrží i odvolací soud při rozhodnutí o odvolání.
12. Soud I. stupně v zásadě přiléhavě zhodnotil z kritérií, jež je třeba vzít v potaz vždy, složitost případu včetně počtu instancí, které se věcí zabývaly. Odvolací soud však nemůže souhlasit se soudem I. stupně provedeným hodnocením významu předmětu řízení pro poškozeného žalobce jako nízkého z důvodů jím namítaných. Rovněž postup soudu nelze označit za bezprůtahový, pokud délka objektivně bezdůvodné nečinnosti činila 11 měsíců. Chování poškozeného v zásadě nepřispělo k délce řízení. Odvolací soud rovněž nesouhlasí s navazujícím právním závěrem o nutnosti kompenzovat žalobcovu nejistotu o výsledku namítaného řízení toliko konstatováním porušení jeho práva na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18.10.2011 sp. zn. 30Cdo 1313/2010 je kritérium významu předmětu řízení pro účastníka, tj. to, co je pro něj v sázce, nejdůležitějším kritériem pro stanovení formy a případné výše odškodnění. Odškodnění za nepřiměřenou délku řízení se totiž poskytuje za nejistotu spojenou s právním postavením poškozeného, která je tím větší, čím větší je význam předmětu řízení pro poškozeného. Nepřiměřeně dlouhé řízení působí účastníkům nemajetkovou újmu, která se zpravidla odškodní v penězích, avšak vždy je nutno zvažovat, zda v konkrétním případě nenastaly okolnosti, které tento předpoklad vyvracejí. Samotné konstatování porušení

práva na vydání rozhodnutí v přiměřené době dle rozhodovací praxe Nejvyššího soudu postačí např. tehdy, byl-li význam předmětu řízení pro poškozeného pouze nepatrný.

13. Při úvaze o výši přiznaného odškodnění odvolací soud vycházel rovněž z judikatury Nejvyššího soudu (srov. např. rozsudek ze dne 20.1.2017 sp.zn.30 Cdo 3211/2015) podle které, má-li poskytované odškodnění kompenzovat stav nejistoty, ve které byl poškozený nepřiměřeně dlouhým řízením udržován, a újmě spojené s touto nejistotou má odpovídat forma a případná výše odškodnění, musí výše zadostiučinění především odpovídat významu předmětu řízení pro poškozeného, v dané věci vyjádřeného výši požadované částky s příslušenstvím. Je-li předmětem řízení peněžité plnění, není obecně důvodné, aby ji zadostiučinění přiznané v penězích svou výší přesahovalo, nadto několikanásobně, leda by pro mimořádnou výši zadostiučinění svědčilo některé z kritérií uvedených v § 31a odst. 3 písm. a) až d) OdpŠk (srov. výše uvedený rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3412/2011, i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 3. 2016, sp. zn. 30 Cdo 4219/2015, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 28. 6. 2016, sp. zn. IV. ÚS 1393/16). V posuzované věci nelze odhlédnout od toho, že předmětem namítaného řízení byla částka 20 000 Kč, z čehož bylo žalobci přiznáno 12 670 Kč. Jako zcela odpovídající se tak jeví peněžité odškodnění ve výši 12 000 Kč. Vzhledem k tomu, že takováto kompenzace žalobci Ministerstvem spravedlnosti (v zákonem stanovené lhůtě dle ust. § 15 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. poskytnuta nebyla, změnil odvolací soud dle ust. § 220 odst. 1, písm. a) o.s.ř. napadenou část rozsudku soudu I. stupně tak, že žalobci přiznal proti žalované nárok na zaplacení částky 12 000 Kč spolu s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,05% ročně od 28. 7. 2017 do zaplacení s požadovaným úrokem z prodlení.
14. Protože odvolací soud změnil rozsudek soudu I. stupně, rozhodoval nejen o nákladech odvolacího řízení, ale i o nákladech řízení před soudem I. stupně (§ 224 odst. 2 o.s.ř.). V obou případech byl žalobce co do základu nároku úspěšný dle ust. § 142 odst.3 o.s.ř., když rozhodnutí o formě a výši plnění záviselo na úvaze soudu. Za řízení před soudem I. stupně žalobci náleží náhrada nákladů právního zastoupení dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za 4 úkony právní služby učiněné jeho právním zástupcem (příprava a převzetí věci, podání žaloby z 1.9.2017, replika žalobce k vyjádření žalované 30.11.2017 a účast na ústním jednání konaném u soudu 1.3.2018), tedy celkově ve výši 4 úkonů za které náleží částka á 3.100 Kč dle § 9 vyhlášky č. 177/1996 Sb., a dále 4x režijní paušál za tytéž úkony právní služby dle § 13 odst. 3 Vyhlášky á 300 Kč, a cestovné za cestu z Hořic do Prahy a zpět ve výši 129,-Kč za jednu cestu, tedy celkově 358 Kč, to vše navýšeno o 21 % řádně doloženého DPH advokáta, tedy celkově ve výši 16.889 Kč. Za řízení odvolací náleží žalobci rovněž náhrada nákladů právního zastoupení dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za 2 úkony právní služby učiněné jeho právním zástupcem (odvolání, účast u odvolacího jednání dne 7.3.2019) stanovená ve výši dle vyhl.177/1996 Sb. shodně jako shora a cestovné za cestu z Hořic do Prahy a zpět ve výši 129 Kč za jednu cestu, celkem 8 586 Kč. Náklady řízení před soudem I. stupně a soudem odvolacím činí 25 475 Kč. Lhůta k plnění ve výroku o náhradě nákladů řízení byla stanovena ve lhůtě 15 dnů dle ust. § 160 odst. 1 o.s.ř.; ve lhůtě delší s ohledem na organizačně-technické možnosti žalované plnit.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Praha 7. března 2019

JUDr. Dana Slavíková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.